

ЗОВНІШНЄ НЕЗАЛЕЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ 2010 року

СПЕЦИФІКАЦІЯ

тесту з української мови і літератури для
зовнішнього незалежного оцінювання
навчальних досягнень випускників загальноосвітніх
навчальних закладів

підготовлена відділом змісту суспільно-гуманітарних навчальних предметів Українського центру оцінювання якості освіти

1. Призначення тесту з української мови і літератури

Оцінити ступінь підготовленості випускників загальноосвітніх навчальних закладів з української мови і літератури з метою конкурсного відбору для навчання у вищих навчальних закладах.

2. Документи, що визначають зміст тесту з української мови і літератури

Тест розробляється на основі таких документів:

1. Рідна мова. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. 5–11 класи (Затверджено Міністерством освіти і науки України, лист № 1/11-3580 від 22.08.2001 р.).
2. Українська мова. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів з російською мовою навчання. 5–11 класи (Затверджено Міністерством освіти і науки України, лист № 1/11-3580 від 22.08.2001 р.).
3. Українська мова. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів з румунською мовою навчання. 5–11 класи (Затверджено Міністерством освіти і науки України, лист № 1/11-3580 від 22.08.2001 р.).
4. Українська мова. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів з угорською мовою навчання. 5–11 класи (Затверджено Міністерством освіти і науки України, лист № 1/11-3580 від 22.08.2001 р.).
5. Українська література. 5–11 класи: Програми для загальноосвітніх навчальних закладів з українською і російською мовою навчання (Затверджено Міністерством освіти і науки України, лист № 1/11-3580 від 22.08.2001 р.).
6. Українська література. 5–11 класи: Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською і російською мовою навчання (Затверджено Міністерством освіти і науки України, лист № 1/11-2444 від 23.07.2002 р.).
7. Українська мова і література. Програма зовнішнього незалежного оцінювання (наказ Міністерства освіти і науки України № 865 від 18.09.2008 р.).

3. Структура тесту з української мови і літератури

Загальна кількість завдань тесту – **61**.

На виконання тесту з української мови і літератури відведено **180 хвилин**.

Кількісний розподіл завдань тесту з української мови і літератури за змістовими лініями та складністю наведено в таблицях 1, 2.

Таблиця 1

Теми	Складність завдань		
	Легкі (0,9–0,7)	Оптимальні (0,6–0,4)	Складні (0,3–0,1)
Фонетика. Графіка		1	
Лексикологія. Фразеологія	2	1	2
Морфологія	1	6	
Синтаксис	3	6	
Стилістика			2
Орфографія	1	5	
Орфоепія		1	
Розвиток мовлення			6
Разом	7	20	10

Таблиця 2

Періоди	Змістові лінії												Разом		
	Літературний процес			Теорія літератури			Зміст художніх творів			Аналіз творів					
	Складність завдань														
	Легкі (0,9–0,7)	Оптимальні (0,6–0,4)	Складні (0,3–0,1)	Легкі (0,9–0,7)	Оптимальні (0,6–0,4)	Складні (0,3–0,1)	Легкі (0,9–0,7)	Оптимальні (0,6–0,4)	Складні (0,3–0,1)	Легкі (0,9–0,7)	Оптимальні (0,6–0,4)	Складні (0,3–0,1)	Легкі (0,9–0,7)	Оптимальні (0,6–0,4)	Складні (0,3–0,1)
Усна народна творчість				1									1		
Давня українська література													1	1	
Література кінця XVIII – початку XX століть		1	1		1		1	1		1	2	2	2	5	3
Література XX століття	1	1				1	1						5	1	2
Сучасний літературний процес					1									1	
Творчість українських письменників-емігрантів													1	1	
Разом	1	2	1	1	2	1	2	1		1	9	3	5	14	5

Характеристика тестових завдань з української мови і літератури

Тест з української мови і літератури складається з таких форм тестових завдань:

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді (ВОВ).

До кожного завдання пропонується 4 або 5 варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним правильно, якщо учасник вибрав і позначив правильний варіант відповіді у бланку відповідей. Завдання вважається виконаним неправильно, якщо: а) позначено неправильну відповідь; б) позначено два або більше варіантів відповіді, навіть якщо серед них є правильний; в) відповідь не позначено взагалі.

2. Завдання на встановлення відповідності (ВВ).

У завданнях пропонується співвіднести характеристику мовного чи літературного явища, позначеного літерою, з прикладом цього явища, позначеним цифрою. Завдання вважається виконаним правильно, якщо учасник вибрав і позначив правильну літеру (від А до Д) навпроти кожної цифри (від 1 до 4) у бланку відповідей.

3. Завдання з розгорнутою відповіддю (РВ).

Завдання цієї форми передбачає створення власного аргументативного висловлення на дискусійну тему. У ньому слід аргументовано ствердити або заперечити висловлену в завданні позицію.

Кількісний розподіл завдань за формами, змістовими лініями та розділами програми наведено в таблицях 3, 4.

Таблиця 3

Змістові лінії, теми	Форма завдання			Разом
	ВОВ	ВВ	РВ	
Фонетика. Графіка	1			1
Лексикологія. Фразеологія	4	1		5
Морфологія	6	1		7
Синтаксис	6	3		9
Стилістика	2			2
Орфографія	6			6
Орфоепія	1			1
Розвиток мовлення	5		1	6
Разом	31	5	1	37

Таблиця 4

Періоди	ВОВ	ВВ	Разом
Усна народна творчість	1		1
Давня українська література	1		1
Література кін. XVIII – поч. XX століть	8	2	10
Література XX століття	8	2	10
Сучасний літературний процес	1		1
Творчість українських письменників-емігрантів	1		1
Разом	20	4	24

4. Розподіл тестових завдань з української мови і літератури за когнітивними рівнями

При розробці змістового наповнення тесту з української мови і літератури враховано необхідність перевірки навчальних досягнень учасників зовнішнього оцінювання за такими рівнями класифікації когнітивної сфери (таксономія Бенджаміна Блума):

- знання;
- розуміння;
- застосування;
- аналіз;
- синтез;
- оцінювання.

Розподіл тестових завдань за темами та когнітивними рівнями наведено в таблицях 5, 6.

Таблиця 5

Теми	Когнітивні рівні					
	Знання	Розуміння	Застосування	Аналіз	Синтез	Оцінювання
Фонетика. Графіка			1			
Лексикологія. Фразеологія	1	1	2	1		
Морфологія	1	1	3	1	1	
Синтаксис	1	1	3	2	2	
Стилістика			1	1		
Орфографія	2	1	2	1		
Орфоепія			1			
Розвиток мовлення				1	4	1
Разом	5	4	13	7	7	1

Таблиця 6

Теми	Когнітивні рівні			
	Знання	Розуміння	Застосування	Аналіз
Усна народна творчість	1			
Давня українська література			1	
Література кінця XVIII – початку XX століть	3	2	3	2
Література XX століття	3	1	3	3
Сучасний літературний процес				1
Творчість українських письменників-емігрантів			1	
Разом	7	3	8	6

5. Принципи композиції завдань у тесті з української мови і літератури

Композиція завдань у тесті з української мови і літератури ґрунтується на таких засадах:

1. Спочатку в тесті подано завдання з української мови, потім – завдання з української літератури, а завершує тест відкрите завдання з розгорнутою відповіддю (власне висловлення).
2. Завдання в межах предметних складових тесту розташовуються за формами, вказаними в таблицях 3, 4 (від завдань з вибором однієї правильної відповіді до завдань з розгорнутою відповіддю). Це пояснюється специфікою роботи із завданнями кожної форми й технологічними аспектами комп'ютерної обробки бланків відповіді.
3. Завдання в межах кожної з форм розташовуються від простого до складного.

6. Система оцінювання окремих завдань і тесту в цілому

Для завдань тесту кожної форми встановлюється відповідна система оцінювання:

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді – **0 – 1 тестовий бал**.
2. Завдання на встановлення відповідності – **0 – 1 – 2 – 3 – 4 тестових бали**.
3. Завдання з розгорнутою відповіддю – **від 0 до 24 тестових балів**.

Максимальна кількість балів, яку можна набрати, правильно розв'язавши всі завдання тесту з української мови і літератури, – **111**.

7. Додаткові матеріали та обладнання

Додаткові матеріали та обладнання під час виконання тесту не використовуються.

8. Умови проведення зовнішнього незалежного оцінювання та перевірки його результатів

Під час проведення зовнішнього незалежного оцінювання в аудиторії не можуть бути присутні вчителі української мови та літератури, початкових класів, зарубіжної літератури.

Відповіді на завдання першої і другої частин автоматично обробляються після сканування бланка відповідей А.

Відкрите завдання з розгорнутою відповіддю перевіряється фахівцями з української мови і літератури, які пройшли спеціальну підготовку.

9. Рекомендації з підготовки до складання тесту

Під час підготовки до складання тесту рекомендується використовувати підручники і посібники, що мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України».